

มคอ.๓ รายละเอียดของวิชา
รหัสวิชา ๑๐๑ ๔๒๐ ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา
Independent Study on Buddhism

หลักสูตรสาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

รายละเอียดของวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

คณะ พุทธศาสตร์

หลักสูตรสาขาวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อวิชา

๑๐๑ ๔๒๐ ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา

(Independent Study on Buddhism)

๒. จำนวนหน่วยกิต

๓ (๓-๐-๖)

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาพระพุทธศาสนา

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน พระมหาภิรัฐภรณ์ อัสมาลี, ผศ, ดร.

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ พระมหาภิรัฐภรณ์ อัสมาลี, ผศ, ดร.

๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นปีที่ ๔

๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

๘. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

ศึกษาค้นคว้าวิจัยอิสระที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา / ปรับปรุงรายวิชา

๒.๑ หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว นิสิตสามารถ

๑) นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และปัญหาทางพระพุทธศาสนาในสังคมปัจจุบัน โดยผ่านโครงการวิจัย

๒) นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการพัฒนา-งานวิจัยด้านการพัฒนากิจการพระพุทธศาสนา

๓) นิสิตรู้จักค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และสามารถนำหลักการทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา

๒.๒ วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑) เพื่อให้นิสิตได้มีการศึกษาและพัฒนาโครงการ/กิจกรรมการศึกษา ตามขั้นตอนและกระบวนการวิจัย ซึ่งจะทำให้นิสิตได้มีฐานความรู้ในการค้นคว้า การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ที่ถูกต้องเหมาะสม

๒) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมทักษะการวิจัย การศึกษาอิสระ ที่เน้นการค้นหาข้อมูลจากบริบททางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในสถานการณ์อย่างแท้จริง

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาค้นคว้าวิจัยอิสระที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒. จำนวนชั่วโมงที่ต้องใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ / งานภาคสนาม / การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านความรู้ มีทักษะการสื่อสาร	มีเทคนิคกระบวนการสอน เพื่อให้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สามารถปรับตัวเข้ากับ

	สถานการณ์และวัฒนธรรมขององค์กร รวมทั้งพัฒนาตนเองและ พัฒนาการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ด้านศีลธรรม มีจิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะรับใช้ สังคม	มีเทคนิคกระบวนการสอน เพื่อให้บัณฑิตมีจิตสำนึกด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความ รับผิดชอบต่อตนเอง สังคม องค์กรและสิ่งแวดล้อม
ด้านปัญญา มีความรอบรู้ในวิชาการทาง พระพุทธศาสนา สามารถนำเอาองค์ความรู้ประยุกต์ใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	มีเทคนิคกระบวนการสอน เพื่อให้บัณฑิตมีทักษะการใช้ชีวิต พัฒนา จิตใจและสังคม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

**๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ. ๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต กลุ่มวิชา
เฉพาะด้านพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)**

๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒.ความรู้					๓.ทักษะทางปัญญา				๔.ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ			๕.ทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔
○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	●	●	○	○

๔.๒ คุณธรรม จริยธรรม

๑. คุณธรรมและจริยธรรม		
๑) ผลการเรียนรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการ เรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
(๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และ ความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม	(๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของ ผู้สอน	(๒) ประเมินจากผลงาน และ ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับ มอบหมาย
๒. ความรู้		
๑) ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้าน ความรู้	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการ เรียนรู้ด้านความรู้

(๔) มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวิจัยและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา	(๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ	(๔) ประเมินจากการนำเสนอผลงาน
๓. ทักษะทางปัญญา		
๑) ผลการเรียนรู้ด้านปัญญา	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านปัญญา	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านปัญญา
(๓) สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ	(๓) มีการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบ รายงาน โครงการ และนำเสนอ	(๓) ประเมินจากรายงาน หรืองานที่มอบหมาย
๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
(๓) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม	(๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การจัดการอารมณ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น	(๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย
๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
(๑) สามารถใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปล	(๑) จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างผู้เรียน	(๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้

ความหมายข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (๒) สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มีคุณภาพ และเหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและกลุ่มคนในสถานการณ์ที่หลากหลาย	กับผู้สอน และบุคคลอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย (๒) จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ	เทคโนโลยีสารสนเทศหรือคณิตศาสตร์ (๒) ประเมินจากความสามารถในการสื่อสาร การอธิบาย การอภิปรายกรณีศึกษาต่าง ๆ
---	---	---

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมและวิธีการสอน	ผู้สอน
๑	การแนะนำแนวสังเขปรายวิชา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา คือ ๑. ความหมายของการศึกษาอิสระ ๒. ความหมายของการวิจัย ๓. พัฒนาการของการวิจัย ๔. ประเภทของการวิจัย ๕. ประโยชน์ของการวิจัย ๖. ความสำคัญของการวิจัย	๓	การบรรยายการแนะนำ การข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา การใช้สื่อคอมพิวเตอร์	พระมหาภิรวัฏ ภรณ์ อัสมาลี
๒	การแนะนำแนวสังเขปรายวิชา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธรรมบทศึกษา คือ • ความหมายของรูปแบบการวิจัย • ความสำคัญของรูปแบบการวิจัย • ความมุ่งหมายของรูปแบบการวิจัย • หลักเกณฑ์การออกแบบการวิจัย • การกำหนดรูปแบบการวิจัย	๓	การบรรยายการแนะนำ การข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา การใช้สื่อคอมพิวเตอร์	พระมหาภิรวัฏ ภรณ์ อัสมาลี

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมและ วิธีการสอน	ผู้สอน
	• การสร้างความเชื่อถือได้ของ รูปแบบการวิจัย			
๓	• แนวคิดในการวิจัย • ทฤษฎีในการวิจัย • งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง • บริบทพื้นที่วิจัย • กรอบแนวคิดในการวิจัย	๓	การบรรยายการแนะนำ การข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยว ศึกษาอิสระทาง พระพุทธศาสนา การใช้สื่อคอมพิวเตอร์	พระมหาภิรัฐ ภรณ์ อัสุมาลี
๔	• วิธีการวิจัย • พื้นที่การวิจัย • ผู้ให้ข้อมูลหลัก • เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย • การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย • การเก็บรวบรวมข้อมูล • การวิเคราะห์ข้อมูล	๓	การบรรยายการแนะนำ การข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยว ศึกษาอิสระทาง พระพุทธศาสนา การใช้สื่อคอมพิวเตอร์	พระมหาภิรัฐ ภรณ์ อัสุมาลี
๕	• ความหมายคำว่า การวิเคราะห์ • วิธีการวิเคราะห์ • ผลการวิเคราะห์ • สรุปผลการวิจัย • อภิปรายผลการวิจัย • ข้อเสนอแนะในการวิจัย	๓	การบรรยายการแนะนำ การข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยว ศึกษาอิสระทาง พระพุทธศาสนา การใช้สื่อคอมพิวเตอร์	พระมหาภิรัฐ ภรณ์ อัสุมาลี
๖	๑. บอกความมุ่งหมายของการเขียน รายงานการวิจัย ๒. อธิบายส่วนประกอบในการเขียน รายงานการวิจัย ๓. อธิบายหลักการและการเขียน	๓	การบรรยายการแนะนำ การข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยว ศึกษาอิสระทาง พระพุทธศาสนา การใช้สื่อคอมพิวเตอร์	พระมหาภิรัฐ ภรณ์ อัสุมาลี

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมและ วิธีการสอน	ผู้สอน
	รายงานการวิจัยแต่ละส่วน ๔. อภิปรายถึงข้อบกพร่องในการ เขียนรายงานการวิจัย			
๗	การวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัยข้อมูล ทางพระพุทธศาสนาและการเขียน โครงการการศึกษาอิสระทาง พระพุทธศาสนา	๓	การบรรยายการแนะนำ การข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยว ศึกษาอิสระทาง พระพุทธศาสนา การใช้สื่อคอมพิวเตอร์	พระมหาภิรัฐ กรณ์ อัสมาลี
๘	สอบกลางภาค	๓	สอบกลางภาค	พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ, ผศ.ดร.ประยูร แสงใส (วิทยาการ พิเศษ) พระมหาภิรัฐ กรณ์ อัสมาลี
๙	การจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนากการ จัดทำโครงการวิจัยและพัฒนา	๓	การนำเสนอของนิสิต	พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ ,พระมหา โยธิน โยธิโก, (วิทยาการ พิเศษ) พระมหาภิรัฐ กรณ์ อัสมาลี
๑๐	การติดตามและประเมินผล โครงการวิจัยและพัฒนา	๓	การนำเสนอของนิสิต	พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ ,พระมหา โยธิน โยธิโก, (วิทยาการ พิเศษ)

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมและ วิธีการสอน	ผู้สอน
				พระมหาภิรัฐ กรณ์ อัสุมาลี
๑๑	การติดตามและประเมินผล โครงการวิจัยและพัฒนา	๓	การนำเสนอผลงานของนิสิต	พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ ,พระมหา โยธิน โยธิโก, (วิทยากร พิเศษ) พระมหาภิรัฐ กรณ์ อัสุมาลี
๑๒	การติดตามและประเมินผล โครงการวิจัยและพัฒนา	๓	การนำเสนอผลงานของนิสิต	พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ ,พระมหา โยธิน โยธิโก, (วิทยากร พิเศษ) พระมหาภิรัฐ กรณ์ อัสุมาลี
๑๓	การติดตามและประเมินผล โครงการวิจัยและการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัยข้อมูลทาง พระพุทธศาสนาและการเขียนโครงงาน การศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา	๓	การนำเสนอผลงานของนิสิต	พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ ,พระมหา โยธิน โยธิโก, (วิทยากร พิเศษ) พระมหาภิรัฐ กรณ์ อัสุมาลี
๑๔	นิสิตนำเสนอผลงาน	๓	นิสิตนำเสนอผลงานการ อภิปราย	(คณะ วิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ) พระมหาภิรัฐ กรณ์ อัสุมาลี

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมและ วิธีการสอน	ผู้สอน
๑๕	นิสิตนำเสนอผลงาน	๓	นิสิตนำเสนอผลงานการ อภิปราย	(คณะวิทยาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ) พระมหาภิรัฐ ภรณ์ อัสมาลี
๑๖	สอบปลายภาค	๓	นิสิตนำเสนอผลงานการ อภิปราย	(คณะวิทยาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ) พระมหาภิรัฐ ภรณ์ อัสมาลี

๒.แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	มาตรฐานการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม ข้อ ๑, ๒, ๕	- สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน - ประเมินผลงานจากการทำงานกลุ่ม	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐ %
๒	ด้านความรู้ ข้อ ๑, ๒	การสอบ	๘	๑๐ %
๓	ด้านทักษะทางปัญญา ข้อ ๑, ๒	การตอบคำถามในชั้นเรียน การสอบอัตนัยและปรนัย	๑๖	๖๐ %
๔	ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความ รับผิดชอบ ข้อ ๑, ๒	- การสังเกตพฤติกรรมจากการทำงาน กลุ่มร่วมกับเพื่อน - การนำเสนอรายงาน - การทำงานกลุ่มและผลงาน - การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๕ %
๕	ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ข้อ ๑, ๒, ๔	- การนำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ -สามารถสื่อสาร อธิบาย อภิปราย กรณีศึกษาต่าง ๆ	ตลอดภาค การศึกษา	๕ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

ดนัย ไชยโยธา. แนวทางการเขียนผลงานทางวิชาการและงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โอเคียน สโตร์, ๒๕๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. คู่มือการทำวิทยานิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

ภัคตรา นิคมานนท์. ความรู้พื้นฐานในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : อักษราพิพัฒน์, ๒๕๔๒.

สมบุญ บุญฤทธิ์. การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๓๘ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญาคณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

เอกสารประกอบการสอนวิชา ศีลภาสวาทพระพุทธานุสา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, เอมี ก๊อปปี้ เซ็นเตอร์, เลขที่ ๘๘/๒๗ ถนนเหล่าญาติ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. คู่มือคู่มือวิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

งามพิศ สัตย์สงวน. การวิจัยทางมานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒. จริยา เสถบุตร. ระเบียบวิจัยทางการศึกษา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๒๖. (อัดสำเนา)

ณรงค์ ศรีสวัสดิ์. วิธีการวิจัยทางสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๒.

นภาพรณ จันทศัพท์และคณะ. วิธีการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๔๘.

บุญเรียง ขจรศิลป์. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๓.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๕.

ผ่องพรรณ ตริยมงคลกุล และสุภาพ นิตราภรณ์. การออกแบบการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๕.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๓.

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.งานวิจัยและวรรณกรรมทางพุทธศาสนา.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

จุมพล สวัสดิ์ยากร. (บรรณาธิการ). หลักและวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ, ๒๕๒๐.

เทียนฉาย กีระนันท์ และจรูญ จันทลักษณ์. “ความรู้พื้นฐานในการวิจัย” หน่วยที่ ๑ ในเอกสาร
การสอน ชุติวิชา ๒๐๓๐๒ สถิติวิจัยและการประเมินผลการศึกษา. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๔.

ธวัชชัย วรพงศธร. หลักการวิจัยทางสาขารณสุขศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

ธีรยุทธ พึ่งเพียร. สถิติเบื้องต้นและการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สูตรไพศาล, ๒๕๔๓.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : จามจุรีโปรดักท์,
๒๕๔๙.

ปลื้มจิตต์โรจนพันธุ์ บุญใจ ศรีสถิตนรากร. ตำราชุดฝึกอบรมหลักสูตรนักวิจัย. กรุงเทพมหานคร
: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๔๗.

เพ็ญแข แสงแก้ว. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๔๑

ภิรมย์ กมลรัตน์กุล และคณะ. หลักการทำวิจัยให้สำเร็จ. กรุงเทพมหานคร : เท็กซ์แอนด์เจอร์นัล
พับลิเคชั่น จำกัด, ๒๕๔๒.

ล้วน สายยศ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น,
๒๕๓๘.

วรัญญา ภัทรสุข. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
, ๒๕๔๖.

วิญญา วิศาลาภรณ์. การวิจัยทางการศึกษา หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๑.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ. “การวิจัยทางสังคมศาสตร์” หน่วยที่ ๑ ๑๓ ในเอกสารการสอนชุดวิชา
๑๐๑๓๑ มนุษย์กับสังคม. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๒.

องอาจ นัยพัฒน์. วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน
จำกัด สามลดา, ๒๕๔๘.

Kerlinger Fred N. Foundation of Behavioral Research. ๓ nd. New York : Holt, Rinehart
and Wiston, Inc, ๑๙๘๖.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. คู่มือการเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร :
จามจุรีโปรดักท์, ๒๕๔๖.

ปรีชา ช่างขวัญยืน. การวิจัยทางปรัชญาและศาสนา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ, ๒๕๔๖.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน และการลงภาคสนาม
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านทางอีเมลที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการทดสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
- ศึกษาดูงานนอกสถานที่

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๕ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔

- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือนวัตกรรมใหม่ๆ
